

РЕШЕНИЕ

№ 34155

гр. София, 02.09.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 25 състав, в
публично заседание на 27.04.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Петкова

при участието на секретаря Мая Миланова, като разгледа дело номер **3388** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 – чл.178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на адв. Б. К., като пълномощник на И. С., гражданин на О. кралство В. срещу ЗАПОВЕД №РК36-575/23.02.2026г. на ректора на Медицинския университет (МУ) – С.. С оспорвания акт, на основание чл.32, ал.1, т.4 от Закона за висшето образование (ЗВО) и чл.113, чл.114 и чл.128 от Правилника на МУ за подготовка и провеждане на учебната 2025/2026г., е наредено да бъде отстранен от Факултета по дентална медицина на МУ студентът И. С. – В., факултетен №1402, 3^{-ти} курс, за срок от една учебна година, смятано от летен семестър на учебната 2025/2026г., съгласно Раздел IX, чл.128, ал.8 от Правилника за подготовка и провеждане на учебната 2025/2026г.

Жалбоподателят претендира за недействителност на оспорваната Заповед, като издадена при допуснати съществени нарушения на процесуалните правила и при неправилно приложение на материалния закон. Поддържа, че изводите на административния орган за използване на електронно устройство с цел преписване по време на провеждания изпит се основават единствено на предположения на изпитващия професор. Сочи, че при извършените спрямо него две физически проверки не е било установено и иззето твърдяното помощно устройство. Изтъква, че не е бил уведомен за образуването срещу него дисциплинарно производство и не му е била дадена възможност да изрази становище по събраните доказателства и да направи възражения и искания. Твърди, че въпреки отправените от него две искания за достъп до административната преписка, такъв не му е бил предоставен. Лично и чрез процесуалния си представител адв. Б. К. моли съда да отмени Заповед №РК36-575/23.02.2026г. и да осъди ответника да му възстанови

сторените разноси по водене на делото, съгласно представения списък и доказателства за извършването им. Доводи за незаконосъобразност на административния акт излага и в представени по делото писмени бележки по същество на спора.

Ответникът – РЕКТОР на Медицинския университет – С., оспорва жалбата. Чрез процесуалния си представител юрк. Р. А. поддържа, че оспорваният акт е законосъобразен и не са налице сочените основания за отмяна. Не претендира за разноси. Евентуално прави възражение за прекомерност на заплатеното от жалбоподателя адвокатско възнаграждение и моли съда да присъди по-нисък размер на разноските в тази част.

СЪДЪТ, след като обсъди доводите на страните и писмените доказателства събрани по делото, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА.

Подадена е от активно легитимирано лице, чиито права и законни интереси са непосредствено засегнати от административния акт. Оспорваната Заповед подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, съгласно изричната норма на чл.38 във вр. с чл.24, ал.1 ЗВО.

По делото не са ангажирани категорични доказателства за това в кой момент жалбоподателят е бил редовно уведомен за издаване на процесната Заповед. Освен това процесният акт не съдържа указания относно възможността и срока за неговото обжалване, поради което и приложим в случая е удълженият срок за оспорване, установен в чл.140, ал.1 АПК. Съгласно тази разпоредба когато в административния акт или в съобщението за неговото издаване не е указано пред кой орган и в какъв срок може да се подаде жалба, съответният срок за обжалване по този дял се удължава на два месеца. Този срок е спазен.

Разгледана по същество жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

Като взе предвид изложените от жалбоподателя оплаквания и извърши проверка на оспорвания акт на всички основания за законосъобразност, съдът достигна до следните изводи:

Заповед №РК36-575/23.02.2026г. е незаконосъобразен административен акт, тъй като страда от съществен и неотстраним порок във формата, издадена е при липса на фактически и правни основания и при допуснати нарушения на основни принципи в административния процес, установени в чл.7 и чл.9 АПК – принципите на истинност и на служебно начало.

Като правно основание на спорния акт е посочена нормата на чл.32, ал.1 ЗВО, която регламентира правомощията на ректора на висшето училище, включително да решава окончателно всички въпроси, свързани с приемането, отписването и преместването на студенти, докторанти и специализанти (т.4). От друга страна редът и основанията за отстраняване на студент, докторант и специализант от висшето училище за определен срок, са изрично уредени в чл.74, ал.2 ЗВО: предоставяне на неверни данни, въз основа на които е приет във висшето училище, или подправяне на документи за студентското му положение (т.1); системно неизпълнение на задълженията по учебния план или правилниците на висшето училище (т.2); осъждане на лишаване от свобода за извършено умишлено престъпление от общ характер (т.3).

В случая приложимата норма на чл.74, ал.2 ЗВО не е посочена като правно основание на административния акт, а от обстоятелствената му част е невъзможно да се установи дали и кое от изчерпателно посочени в закона условия, е дало повод за налагане на спорната принудителна административна мярка (ПМ) за отстраняване на жалбоподателя от Факултета по дентална медицина към МУ. По делото не се твърди и не са ангажирани доказателства при приемането му в МУ студентът да е предоставил неверни данни или да е подправил документи свързани със студентското му положение. Не се твърди също И. С. да е бил осъждан на лишаване от свобода за извършено умишлено престъпление от общ характер. Следователно, по пътя на изключването

може да се направи необосновано предположение, че правното основание за постановяване на акта е чл.74, ал.2, т.2 ЗВО – жалбоподателят системно не е изпълнявал задълженията си по учебния план и/или правилниците на висшето училище. Законът за висшето образование не съдържа легално определение за „системно“ неизпълнение. Обичайно в практиката се приема, че системност е налице при извършване на три или повече нарушения в период от една година (в случая на една учебна година). В обстоятелствената част на оспорваната Заповед не са изложени факти от които да следва извод, че И. С. системно (не по-малко от 3 пъти) не е изпълнявал задълженията си по учебния план или задължения, установени в правилниците на МУ – С. и съответно какви са били тези неизпълнявани задължения.

Според лаконичните мотиви на административния акт „На 22.01.2026г. по време на теоретичен изпит по „Фармакология“, изпитната комисия установи, че студентът е използвал електронно устройство с цел преписване.“. С Доклад с вх. №329/27.01.2026г. членовете на изпитната комисия по Фармакология в Катедра по фармакология и токсикология на МУ са уведомили декана на Факултета по дентална медицина, че при студента И. С. с фак. №Е., е било установено манипулиране на изпита по Фармакология с електронно устройство на 22.01.2026г. Както в обстоятелствената част на процесната Заповед, така и в Доклада от 27.01.2026г. въз основа на който административният акт е издаден, липсва описание на установените факти с които е било установено, че по време на провеждане на изпита по Фармакология жалбоподателят е преписвал чрез използване на електронно устройство. От административния акт и от съпътстващите го документи не става ясно какъв е бил видът на използваното електронно устройство; кога е било установено наличието му – по време на писмената или на устната част от изпита на И. С.; по какъв начин е било удостоверено съществуването на електронното устройство и иззето ли е то от жалбоподателя.

Не се установява по делото ответникът да е събрал всички доказателства за изясняване на действителните факти от значение за случая, в съответствие с принципите на истинност и на служебно начало, установени в чл.7 и чл.9 АПК. С нормата на чл.35 АПК е регламентирано задължение за административния орган да издаде индивидуалния административен акт след като бъдат изяснени фактите и обстоятелствата от значение за случая и се обсъдят обясненията и възраженията на заинтересованите граждани и организации, ако такива са дадени, съответно направени. В случая не се твърди по делото и не са ангажирани доказателства на жалбоподателя да е била дадена възможност да участва в административното производство, да изрази становище по твърденията, изложени в Доклада на изпитната комисия от 27.01.2026г., да представи намиращи се у него доказателства или да поиска да бъдат събрани доказателства с които да установи своите твърдения.

За изясняване на спорните факти по делото са приети гласни доказателства. Съдът кредитира показанията на свидетеля Г. С. като логични, последователни и основани на преки негови впечатления. Свидетелят разказва, че заедно с жалбоподателя И. С. е присъствал на изпита по Фармакология. В залата където се провеждал изпитът били около 15-20 души. Изпитът се състоял от писмена и устна част. След като неговият устен изпит минал свидетелят С. останал в залата и по време на изпита на И. С., по настояване на професора. С. бил последен и изпитът му продължил около 5 минути през което време от него не било иззето устройство. В един момент професорът казала на И., че за него изпитът приключва, тъй като е използвал средство за преписване и напуснала изпитната зала. С. я последвал и двамата си говорили 5 – 10 минути извън изпитната зала, в стаята където студентите си държат чантите. И. казал на преподавателя, че телефонът му се намира в чантата, в стаята в която се намирали, но тя му отговорила, че това няма значение, защото изпитът е приключил и ще се наложи да повика началника на отдела. С. се

съгласил да бъде повикан ръководителят на отдела, но това така и не станало. След това разговаряли още няколко минути и С. си тръгнал, тъй като решил, че няма смисъл да спори. Свидетелят не е видял у жалбоподателя да е било намерено някакво устройство.

При това събраните в съдебното производство гласни доказателства разколебават приетите за установени факти от административния орган. Като не е изпълнил задължението си да изясни фактите и обстоятелства от значение за случая като събере и обсъди всички относими доказателства, ответникът е допуснал особено съществено нарушение на процесуалните правила довело като краен резултат до постановяване на незаконосъобразен по съдържание административен акт.

Освен че в административното производство е останал недоказан същественият факт, дал повод за постановяване на спорната ПАМ, съдът приема, че актът е издаден и в противоречие с приложимия материален закон. Както беше отбелязано редът и основанията за отстраняване на студент от висшето училище за определен срок, са изрично уредени в чл.74, ал.2 ЗВО. В случая не се твърди и не са ангажирани доказателства да е било налице което и да е от посочените в закона основания за отстраняване. В спорния административен акт като правно основание за издаването му е посочена и нормата на чл.128, ал.8 от Правилника за подготовка и провеждане на учебната 2025/2026г. (Правилника). Съгласно тази разпоредба за преписване с помощни средства, студентите се отстраняват от МУ - С. за срок от една учебна година по доклад на декана/директора, придружен от доклад на преподавателя по дадената дисциплина и доклад от ръководителя на съответната катедра. Това основание за отстраняване обаче, не може да бъде отнесено към нито едно от законоустановените в чл.74, ал.2 ЗВО. При това, въпреки принципа на академично самоуправление, изведен в чл.37 ЗВО, вътрешните правилници на учебното заведение не могат да създават норми, които противоречат и/или да дописват приложимите законови норми – в случая чл.74 ЗВО. Съгласно чл.37 ЗВО всички въпроси на устройството и дейността на висшето училище, неуредени в закона, се регламентират с Правилника за дейността на висшето училище и други негови правилници. Въпросът относно отстраняване от висшето училище на студенти, докторанти или специализанти за определен срок, е изрично уреден в закона и следователно основанията не могат да бъдат произволно разширявани и дописвани в правилниците на висшето училище (така Решение №3111/25.03.2025г. на Върховния административен съд, състав на Пето отделение по адм. дело №11242/2024г.).

По изложените доводи съдът приема, че Заповед №РК36-575/23.02.2026г. е незаконосъобразен административен акт и като такъв следва да бъде отменена.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.1 АПК на жалбоподателя се дължат разноски в размер на EUR 645.11 (шестотин четиридесет и пет евро и единадесет евро цента) за държавна такса, адвокатско възнаграждение и депозит за преводач. Неоснователно е възражението на ответника за прекомерност на заплатеното от жалбоподателя адвокатско възнаграждение, което е в размер близък до минималния, определен съгласно чл.8, ал.3 от Наредба №1/2004г. за възнаграждения за адвокатска работа.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 АПК АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, Второ отделение, 25^{-ти} състав,

РЕШИ

ОТМЕНЯ ЗАПОВЕД №РК36-575/23.02.2026г. на ректора на Медицинския университет – С..

ОСЪЖДА Медицинския университет – С., представляван от ректора, с адрес: 1431 С., [улица], да заплати на И. С., гражданин на О. кралство В., сумата 645.11 (шестотин четиридесет и пет евро и единадесет евро цента) – разноси по адм. дело №3388/2026г.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на РБългария в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ

Боряна Петкова